

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра туристичного та готельно-ресторанного бізнесу

Допущено до захисту

Завідувач кафедри

проф. Герасименко В. Г.

«___» _____ 2018 р.

ВИПУСКНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня бакалавра
зі спеціальності «Туризм»

за темою:

«Шляхи удосконалення організації обслуговування в ресторанах»

Виконавець:

Студентка 4 курсу, гр 10

Центру заочної форми навчання

Лобач Юлія

Олексіївна _____

Науковий керівник:

Канд. екон. наук, доцент

Галасюк Світлана Сергіївна

_____

ЗМІСТ

стор.

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБСЛУГОВУВАННЯ В РЕСТОРАНАХ	
1.1 Сутність послуг харчування та класифікація закладів ресторанного господарства України.....	6
1.2. Комплекс послуг закладів ресторанного господарства.....	11
1.3 Світові тенденції розвитку закладів ресторанного господарства.....	23
РОЗДІЛ 2. ДОСЛІДЖЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБСЛУГОВУВАННЯ В РЕСТОРАНІ «РУККОЛА» В М. КИЇВ	
2.1 Організаційно-економічна характеристика ресторану «Руккола».....	28
2.2 Аналіз матеріально-технічної бази та асортименту продукції ресторану «Руккола».....	31
2.3 Оцінка якості послуг надаваних у ресторані «Руккола».....	35
РОЗДІЛ 3. ОСНОВНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ВДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБСЛУГОВУВАННЯ В РЕСТОРАНІ «РУККОЛА»	
3.1. Оцінка конкурентної позиції ресторану «Руккола»	41
3.2. Розробка комплексу заходів щодо поліпшення організації обслуговування в ресторані «Руккола»	47
ВИСНОВКИ	53
Список використаних джерел.....	55
Додатки.....	59

ВСТУП

Актуальність теми обумовлена тим, що сьогодні галузь ресторанного господарства набуває швидких темпів розвитку. Щоб встояти на ринку та втримати існуючі позиції, потрібно шукати нових шляхів поліпшення фінансово-економічного стану. Постійно виникає необхідність знаходити нові варіанти вдосконалення процесу обслуговування споживачів ресторанних підприємств для успішного існування на ринку ресторанних послуг та підвищення прибутку. Якість обслуговування та якість надання послуг – є невід’ємними складовими ефективності роботи закладу ресторанного господарства, завдяки яким можливо втримати споживача.

Необхідність підвищення ефективності економічної діяльності в Україні, становлення тепер уже незворотних ринкових відносин вимагають відповідного апарату управління, спеціально підготовлених людей-менеджерів, які здатні організувати соціально-економічні структури і раціонально (науково) управляти ними.

Так історично склалося, що Україна відстала в своєму економічному розвитку від «ринкових» країн світу, і тепер повинна пройти етап перевлаштування (або трансформації) суспільства, здійснюючи творчий синтез зарубіжного досвіду з врахуванням своєї унікальності і самобутності. Як відомо, економічні закони, на відміну від законів природи, опосередковані «живими людьми», в бажаннях і виборах яких наявні очікування, норми, установки, традиції, моральні і етичні цінності.

Метою випускної роботи є розробка та обґрунтування практичних рекомендацій організаційно-економічного характеру, спрямованих на вдосконалення організації обслуговування в ресторані «Руккола».

Завданнями даного дослідження є:

– Розгляд сутності послуг харчування та класифікація закладів ресторанного господарства України;

- Вивчення комплексу послуг, надаваних закладами ресторанного господарства;
- Дослідження світових та національних тенденцій розвитку закладів ресторанного господарства;
- Вивчення організаційно-економічної характеристики ресторану «Руккола»;
- Аналіз матеріально-технічної бази та асортименту продукції даного підприємства;
- Аналіз рекламних засобів, використовуваних в ресторані «Руккола»;
- Розгляд програми лояльності, застосовуваної в даному закладі;
- Оцінка конкурентної позиції ресторану «Руккола»;
- Пропонування основних рекомендацій, спрямованих на поліпшення організації обслуговування в ресторані «Руккола».

Об'єктом дослідження є процес організації обслуговування в ресторанах.

Предметом дослідження є сукупність теоретичних та практичних аспектів, пов'язаних з можливістю вдосконалення організації обслуговування в ресторані «Руккола».

Для написання даної випускної роботи були використані наступні **методи** дослідження: діалектичний метод пізнання, абстрактно-логічний (теоретичні узагальнення та формулювання висновків), ситуаційний аналіз, метод середніх, абсолютних та відносних величин, порівняння, графічний, економіко-статистичний тощо.

Інформаційну базу склали наукові публікації та монографічні видання вітчизняних та зарубіжних учених, нормативно-правові акти України, матеріали наукових конференцій, Інтернет-ресурси, дані офіційних сайтів ресторану «Руккола» та його найближчих конкурентів.

Окремі результати випускної роботи містяться в матеріалах студентської науково-практичної конференції:

1. Лобач Ю. О. Особливості надання послуг підприємствами ресторанного господарства / Ю. О. Лобач // Туристичний та готельно-ресторанний бізнес: світовий досвід та перспективи розвитку для України: Матеріали круглого столу та студентської науково-практичної конференції (м. Одеса, 12 квітня 2018 р.) / Одеський національний економічний університет. – Одеса: ОНЕУ, 2018. – С. 170-173.

ВИСНОВКИ

Якість обслуговування споживачів – визначальний фактор конкурентоспроможності підприємства ресторанного господарства. Надання широкого спектру послуг поряд із високою їх якістю може забезпечити високу ефективність діяльності підприємства. Тому тема роботи актуальна та доцільна. В роботі проведені широкі теоретичні дослідження сучасного стану роботи підприємств ресторанного господарства, досліджені тенденції розвитку ресторанного господарства в Україні та світу.

Ресторанний бізнес є однією із найбільш значущих складових індустрії гостинності. Водночас він є одним із засобів високоліквідного використання капіталу та середовищем із високим ступенем конкурентоспроможності. У всьому цивілізованому світі ресторанний бізнес є одним із найбільш розповсюджених видів малого бізнесу, тому заклади та підприємства ведуть між собою постійну боротьбу за сегментацію ринку; за пошук нових та за утримання постійних споживачів їхньої продукції та послуг. Всі заклади та підприємства повинні мати високий рівень конкурентоспроможності. Сучасний ресторанний бізнес пропонує споживачам широку номенклатура послуг ресторанного господарства.

В ресторанній справі немає меж досконалості, тому з'являються нові види послуг: послуги сомельє, години фортуни та щасливі години для гостей; гастрономічні шоу; урочиста презентація страв; бар-шоу; рибалка та кулінарне приготування у присутності гостя; караоке; кімнати для паління; знижки постійним клієнтам; виїзний кейтерінг з організацією дозвілля та широким спектром різноманітних послуг їжі .

Дослідження управління процесом обслуговування, його особливості і та ефективність проводилися за матеріалами ресторану «Руккола». На дослідженому сегменті ринку вдалося виявити, що ресторан «Руккола» не являється лідером, але можна сказати що в цілому на ринку ресторанного господарства є заклади, які привабливіші для одного сегменту споживачів і ціною, і якістю, і послугами, але ресторан «Руккола» займає свою ринкову нішу.

Запропоновані заходи, щодо підвищення рівня якості обслуговування споживачів у ресторані «Не гони». Запропоновано введення системи контролю роботи персоналу Mystery Shopping , на базі якої впроваджена системи премій.

Під час роботи використані нормативні документи, що регламентують діяльність закладів ресторанного господарства, вітчизняні та закордонні літературні джерела, Інтернет. Робота виконана з використанням сучасних комп'ютерних технологій і комп'ютерних програм Word, Excel, PowerPoint.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. ДСТУ 4281:2004 Національний стандарт України. Заклади ресторанного господарства. Класифікація. – Електронний ресурс. – [Режим доступу].- <http://golovbukh.ua/regulations/2341/2439/2440/290794/>
2. Агафонова Л.Г. Туризм, готельний та ресторанний бізнес / Л.Г. Агафонова, О.Є. Агафонова. – К.: Знання України, 2002. – 358 с.
3. Міжнародна стандартна галузева класифікація. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://uk.wikipedia.org/wiki/Міжнародна_стандартна_галузева_класифікація
4. Мельниченко С. В. Ресторанний бізнес в Україні: перспектива чи втрачена вигода? / С. В. Мельниченко, І. І. Присакар // Економічний простір. - 2015. - № 97. - С. 101-116.
5. Найдюк В.С. Інновації в системі управління підприємствами ресторанного господарства // Сталий розвиток економіки. – 2012. - № 2. – с. 228-233.
7. Кузнецова Н.М. Основи економіки готельного та ресторанного господарства: Навч. посібник. - К., 1997. - 174 с
8. Антонова В. А. Конкуренція і управління конкурентоспроможністю підприємств ресторанного господарства / В. А. Антонова // Науковий вісник Полтавського університету споживчої кооперації України. - 2012. - № 1 (21). - С. 54-57.
9. Белоусова О.С. Актуальні проблеми готельно-ресторанного бізнесу в умовах підготовки до Євро-2012 // Вісник Волинського інституту менеджменту. - №2 – 2011. - 38-44.
10. Бутенко О.П., Дядушкіна І.В. Аналіз ринку ресторанного господарства України та перспективи його розвитку // Економічний простір - № 74. – 2013р. – с. 73-81.

11. Бізнес-Енциклопедія «Ресторанний менеджмент» від Ринка.biz / - [Перше українське здання адаптоване і доповнене]. - К.: ТОВ «Ринок Медіа», 2008. - 278 с.
12. Вачевський М. В. Маркетинг у сферах послуг : навч. посіб. / М. В. Вачевський, В. Г. Скотний. – К. : Центр навчальної літератури, 2004. – 232 с.
13. Дурович А. П. Маркетинг готелів та ресторанів: навчальний посібник / А. П. Дурович. - 2-е изд., Стер. - М.: Нове знання, 2006. - 632 с. - (Економічна освіта).
14. Дюмулен І. І. Нові тенденції в розвитку торгівлі послугами / І. І. Дюмулен // Зовнішньоекономічний бюлетень. - 2001. - № 2. - С. 28-35.
15. Майдебуря Е. В. Маркетинг услуг / Е. В. Майдебуря. – К. : ВИРА-Р, 2001. – 574 с
16. Сорокина Т. Внутрифирменный маркетинг в ресторанно-гостиничном бизнесе / Т. Сорокина // Маркетинг. – 2006. – № 4. – С. 49–58.
17. Теорія і практика маркетингу в Україні : монографія / А. Ф. Павленко, А. В. Войчак, В. Я. Кардаш, В. П. Пилипчук та ін. ; за наук. ред. д-ра екон. наук, проф. акад. АПН України А. Ф. Павленка. – К. : КНЕУ, 2005. – 584 с
18. Галасюк С. С. Основні тенденції розвитку ресторанного бізнесу в світі // С. С. Галасюк, Ю. М. Перетятко // Економічні проблеми сучасності та концепція сталого розвитку держави та регіонів : збірник тез наукових робіт учасників міжнар. наук.-практ. конф., 17-18.10.2014 р. – Одеса : ЦЕДР, 2014. – С. 103-107.
19. Гастрономічні тренди – 2014 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://prohotelia.com.ua/2014/01/food-trends-2014>.
20. Новікова О. В. Організація харчування та обслуговування туристів на підприємствах ресторанного господарства : навчальний посібник / О. В. Новікова, Л. О. Радченко, К. П. Вініченко, Л. Д. Льовшина, П. П. Пивоваров, Л. І. Чубар. — Х. : Світ Книг, 2014. — 411 с

21. Найдюк В.С. Інновації в системі управління підприємствами ресторанного господарства // Сталий розвиток економіки. – 2012. - № 2. – с. 228-233.
22. Лобач Ю. О. Особливості надання послуг підприємствами ресторанного господарства / Ю. О. Лобач // Туристичний та готельно-ресторанний бізнес: світовий досвід та перспективи розвитку для України: Матеріали круглого столу та студентської науково-практичної конференції (м. Одеса, 12 квітня 2018 р.) / Одеський національний економічний університет. – Одеса: ОНЕУ, 2018. – С. 170-173.\
23. П'ятницька Н.О. Організація обслуговування в підприємствах ресторанного господарства : [підручник] / Н.О. П'ятницька. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2005. – С. 190–200.
24. Куць В.Р. Методи оцінки рівня якості продукції / В.Р. Куць // Вимірювальна техніка та метрологія. – 2000. – № 56. – С. 130–133
25. Доманцевич Р.І. Основи стандартизації, метрології та управління якістю / Р.І. Доманцевич. – К. : Укоопосвіта, 2000. – 219 с.
26. Офіційний сайт ресторану «Руккола» <https://www.tarantino-family.com/restaurants/rukkola/>
27. Офіційний сайт ресторану «Mafia» // <https://mafia.ua/ua/kiev>
28. Офіційний сайт ресторану «Piccolono» // <http://famiglia.com.ua/ru/piccolino/>
29. Офіційний сайт TripAdvisor // <https://www.tripadvisor.ru/>
30. Офіційний сайт // <https://www.tarantino-family.com>